



REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 5. juli 2013. god.
Br.ref.:RK458/13

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

слуčaju br. KI105/11

Podnositelj

Bajro Aljimi

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova rev. br. 78/2008, od 2. marta 2011. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnositelj zahteva

1. Podnositelj zahteva je Bajro Aljimi, iz sela Grnčare, Opština Prizren.

Osporena odluka

2. Osporena odluka je presuda Vrhovnog suda Kosova, rev. br. 78/2008, od 2. marta 2011. god., (dostavljena podnosiocu dana 18. aprila 2011. god.) kojom je preinačena presuda Okružnog suda u Prizrenu i odbijen zahtev podnosioca o povratku u posedovanje njegove imovine koju je poklonio otac podnosioca zahteva na osnovu ugovora o poklonu zaključenog dana 2. decembra 1969. god. između Mustafe Aljimija, iz sela Grnčare, kao poklonodavca, sa jedne strane i Opštine Prizren, kao poklonoprimeca, sa druge strane.

Predmetna stvar

3. Podnositelj zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Kosova, rev. br. 78/2008, od 2. marta 2011. god., uz navođenje da su na osnovu člana 54. Ustava kršeni članovi 23, 24. i 46. Ustava Republike Kosova, kao i član 17. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravama (u daljem tekstu: UDLJP) i član 1. Protokola br. 1 Evropske konvencije o zaštiti osnovnih ljudskih prava i sloboda (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Član 113.7. Ustava Republike Kosova (u daljem tekstu: Ustav), član 22. Zakona o Ustavnom sudu Kosova (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 28 Poslovnika Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred sudom

5. Dana 1. avgusta 2011. god., Podnositelj zahteva je podneo zahtev Ustavnom суду Republike Kosova (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 23. avgusta 2011. god., predsednik Ustavnog suda je (odлука: br. GJR. 105/11, od 23. avgusta 2011. god.), imenovao sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca. Istog dana, odlukom predsednika, br. KSH.105/11, imenovano je Veće za razmatranje u sastavu sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajuća), prof. dr Enver Hasani i prof. dr Gjyljeta Mushkolaj.
7. Dana 12. oktobra 2011. god., Ustavni sud je obavestio podnosioca zahteva i Opštinski sud u Prizrenu, Okružni sud u Prizrenu i Vrhovni sud Kosova da je pokrenut postupak ocene ustavnosti ocene ustavnosti osporene odluke od strane podnosioca zahteva i da je slučaj zaveden u odgovarajući registar Suda pod br. KI105/11.

8. Dana 19. oktobra 2011. god., Okružni sud u Prizrenu u svom odgovoru je istakao da mišljenje u vezi sa ovim slučajem je dao u donetoj presudi i da ne želi dalje izjašnjavanje.
9. Dana 14. novembra 2012. god., odlukom predsednika (br. KSH. 117/11, od 14. novembra 2012. god.), sudija Ivan Čukalović je imenovan za člana Veća za razmatranje umesto sudske posudbe Gjyljete Mushkolaj, kojoj je 26. juna 2012. god. istekao mandat na položaju sudske posudbe u Ustavnom sudu.
10. Dana 5. jula 2013. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudske posudbe izvestioca i iznalo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

11. Dana 2. decembra 1969. god., zaključen je ugovor o poklonu između Mustafe Aljima, iz sela Grnčare, kao poklonodavca, sa jedne strane, i Opštine Prizren, kao poklonoprimca, sa druge strane, prema kome je poklonodavac poklonio poklonoprimcu katastarsku parcelu br. 5248 u K.Z. „Kečišlak“, njiva VII klase, u površini od 8.88.05 ha, upisane u posedovni list br. 8418 K.Z. Prizren.
12. Ova parcela prema ovom ugovoru prešla je u društveno vlasništvo na ime Skupštine opštine Prizren po posedovnom listu 8418 K.Z. Prizren.
13. Bivši vlasnik gore opisane nepokretne imovine je preminuo 26. marta 1987. godine i od svojih zakonskih naslednika iza sebe je ostavio sinove: Iljaza, Bajra i Izeta Aljimića, kao i suprugu Čazimu Aljimi, rođenu Maksuti, koja je preminula 12. juna 2007. god. (imena trećih lica su navedena radi lakšeg čitanja od strane Suda u rešenju će stajati samo inicijali).
14. Naslednici sada pokojnog Mustafe Aljimića pri Opštinskom sudu u Prizrenu tužbom su pokrenuli postupak poništenja ugovora i vraćanja nepokretne imovine, zbog toga što su smatrali da do potpisivanja ugovora o poklonu je došlo pod uticajem pretnje da poklonodavcu neće biti omogućeno da se njegova deca školuju i zaposle, kao i da će slediti i druge nasilne mere prema njemu.
15. Opštinski sud u Prizrenu, nakon razmatranja dokaza donosi presudu C.br.563/07 od 19. oktobra 2007. god., kojom prihvata tužbu i tužbeni zahtev tužilaca i utvrđuje da ugovor o poklonu nepokretnosti Leg.br.1787/69 od 2. decembra 1969. god. sklopljen između Mustafe Aljimića, iz sela Grnčare, Opština Prizren, kao poklonodavca, sa jedne strane, i Opštine Prizren, kao poklonoprimca, sa druge strane je bio nevažeći.
16. Okružni sud u Prizrenu je, rešavajući po žalbi podnetoj od strane Opštine Prizren protiv presude Opštinskog suda u Prizrenu, doneo presudu Ac.br.534/2007, od 16. januara 2008. god., kojom je odbio kao neosnovanu žalbu Opštine Prizren i potvrdio presudu Opštinskog suda u Prizrenu C.br.563/07 od 19. oktobra 2007. god.

17. Nakon donošenja presude Okružnog suda u Prizrenu, podnositelj zahteva zajedno sa svojom braćom podnosi zahtev Katastarskoj opštinskoj kancelariji u Prizrenu radi prenosa vlasništva sa dosadašnjeg vlasnika, SO Prizren, na nove vlasnike Ilijaza Aljimija, Bajra Aljimija i Izeta Aljimija. Opštinska katastarska kancelarija u Prizrenu nakon ovoga donosi rešenje br. 027 br.219/B od 07. februara 2008. god., kojim prihvata zahtev i dozvoljava katastarske izmene, na osnovu kojih se sada podnositelj zahteva zajedno sa svojom braćom registruju kao novi vlasnici i dobijaju uverenje o vlasničkim pravima UL-71813068-12596.
18. Podnositelj zahteva, nakon njegovog upisa i upisa njegove braće kao vlasnika katastarske parcele P.br.-71813068-05248-0, sklapa ugovor sa Arbnorom Vrmicom o prodaji ove nepokretne imovine, tako da podnositelj zahteva i njegova braća, s jedne strane, kao prodavci, i Arbnor Vrmica, s druge strane, kao kupac, dana 03. marta 2008. godine sklapaju ugovor o kupoprodaji nepokretnosti, Leg.br.1233/2008 od 05. marta 2008. godine, upisane kao katastarska parcela P.br. P.br.-71813068-05248-0 za kupoprodajnu cenu u visini od 60.000,00€ (šesdeset hiljada evra).
19. U međuvremenu, Opština Prizren je protiv presude Okružnog suda u Prizrenu AC.br.53412007 od 16. januara 2008. god., podnela reviziju u Vrhovnom суду Kosova, kao vanredno pravno sredstvo.
20. Vrhovni sud Kosova, Presudom rev. br. 78/2008 od 2. marta 2011. god. je prihvatio reviziju i meritorno odlučio o predmetu tako što: „*PREINAČUJE SE presuda Okružnog suda u Prizrenu, Ac. br. 534/2007 od 16. januara 2008. god. i presuda Opštinskog suda u Prizrenu, C. br. 563/2007 od 19. oktobra 2007. god., tako što se ODBIJA kao neosnovan tužbeni zahtev tužilaca (ovde podnosioca zahteva) da se potvrdi da je ništavan ugovor o poklonu sklopljen između Mustafe Aljimija bivši iz Sela Grnčare, kao poklonodavac, s jedne strane, i Opštine Prizren, kao poklonoprimec, s druge strane, overen pri Opštinskom суду u Prizrenu, Vr. br. 1787/1969, od 01.12.1969 god.*” navodeći u obrazloženju između ostalog i sledeće:

“*Utvrđena činjenica je da za ugovor o poklonu, sklopljen dana 02.11.1969 god., kao što proizilazi iz fotokopije ugovora koja se nalazi u spisima predmeta, ne mogu se primeniti u konkretnom slučaju odredbe Zakona o obligacionim odnosima (u daljem tekstu: ZOO) koji je stupio na snagu dana 01.10.1979. god. i odredbe člana 1106. ovog zakona, neće se primeniti u obligacionim odnosima koji su sastavljeni pre stupanja na snagu ovog zakona.*”

“*Činjenica da je ugovorena strana poklonila svoje zemljište pod pritiskom tadašnjih opštinskih aktivista, kao što je ustanovio prvostepeni sud, ne dokazuje da je takav ugovor apsolutno ništavan, jer, po proceni ovog suda, pomenuta pretinja nije bila takve prirode da bi mogla predstavljati ozbiljnu opasnost za život, telo ili neku značajnu vrednost ugovorene strane. Za pretinju deci ugovorene strane da će biti ometana u pohađanju školovanja i zapošljavanju mogla je da se traži pravna zaštita pri nadležnim organima*

predviđenom zakonskom procedurom. I ako bi se pretpostavilo da je nedostajalo izražavanje volje ugovorene strane zbog pretnje (tekst je nečitljiv) ili prevare, prema opštim odredbama civilnog prava, takav ugovor bi bio relativno nevažeći i da ništavost ugovora zbog takvih razloga može se zahtevati u roku od jedne godine, od dana prijema na znanje razloga opasnosti, prestanka razloga pretnje, dok takvo pravo gubi objektivan rok prelaskom vremena od tri godine.”

“Zbog činjenice da su prošli svi rokovi za zahtevanje relativne ništavosti ugovora koji rokovi su prekluzivni, u konkretnom slučaju ne može se zahtevati ništavost ugovora nakon isteka roka od 40 godina, kao što su učinili tužioci u konkretnom slučaju.”

Tvrđnje podnosioca zahteva

21. Podnositelj zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Kosova rev. br. 78/2008 od 02. marta 2011. godine, navodeći da: „na osnovu člana 54. Ustava Republike Kosova, svako uživa pravo sudske zaštite u slučaju kršenja ili poricanja nekog zagarantovanog prava ovim Ustavom ili zakonom, kao i pravo na efektivna zakonska sredstva ako se utvrdi da je neko takvo pravo prekršeno. Tako, na osnovu ovoga podnositelj podnosi ovaj zahtev pri Ustavnom суду Republike Kosova kojim zahteva:“ Dakle, na osnovu ovoga, podnositelj je podneo zahtev Ustavnom суду Republike Kosovo, zahtevajući:
 - „a) zaštitu ljudskih prava zbog kršenja zagarantovanih ljudskih prava Ustavom i domaćim zakonima i“
 - „b) za kršenje ljudskih prava zaštićena međunarodnim sporazumima i instrumentima neposredno primenjivim u Republici Kosova.“
22. Podnositelj zahteva navodi članove 23. [Ljudsko dostojanstvo], 24. [Jednakost pred zakonom] i 46. [Zaštita imovine] Ustava koji garantuju ljudska prava. Kao i član 17. UDLJP i član 1 Protokola br. 1. EKLJP kojima je predviđeno da svako fizičko ili pravno lice ima pravo uživanja svoje imovine i niko se ne može lišiti svoje imovine.

Prihvatljivost zahteva

23. Podnositelj zahteva navodi da član 23. [Ljudsko dostojanstvo]; član 24. [Jednakost pred zakonom]; član 46. [Zaštita imovine]; i član 54. [Sudska zaštita prava] Ustava Kosova su osnova za njegov podnesak.
24. Sud prvo ocenjuje da li je podnositelj zahteva ispunio uslove za prihvatljivost, predviđene Ustavom kao što se dalje preciziraju u Zakonu i u Poslovniku o radu.
25. U ovom slučaju, Sud se poziva na član 113. stav 1. i 7. Ustava koji utvrđuje:

„1. Ustavni sud odlučuje samo o podnetim slučajevima pred Sudom na zakonit način od ovlašćene strane.“

26. Sud se takođe poziva na član 48. Zakona koji predviđa:

„Podnositelj podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnositelj želi da ospori.“

27. Štaviše, pravilo 36. (1) c), i (2) a) i b) Poslovnika o radu, predviđa:

„(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

[...]

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.

(2) Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

a) da zahtev nije prima facie opravdan, ili

b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava“.

28. Sud, u ovom konkretnom slučaju, primećuje da podnositelj zahteva osporava odluku Vrhovnog suda kojom navodi da su mu povređena prava i slobode zagarantovane Ustavom i međunarodnim instrumentima, kao posledica pogrešnim utvrđivanjem činjenica i primene zakona od strane Vrhovnog suda.
29. Nakon razmatranja postupaka pred navedenim sudovima u celini, Ustavni sud ne može da smatra da su relevantni postupci u Vrhovnom суду na bilo koji način bili nepravedni ili proizvoljni (vidi mutatis mutandis, Shub protiv Litvanije, ESLJP Odluka o prihvatljivosti zahteva br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).
30. Ustavni sud naglašava da nije četvrtostepeni sud, prilikom razmatranja odluka donetih od strane nižih sudova. Dužnost je redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, mutatis mutandis, García Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava. [ESLJP] 1999-I).
31. Podnositelj zahteva nije podneo ikakav *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu njegovih ustavnih prava (vidi, Vanek protiv Slovačke Republike, odluka ESLJP-a u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 53363/99 od 31. maja 2005. god.). Podnositelj zahteva ni na koji način ne podržava svoj zahtev da svoja prava zagarantovane članovima 23, 24, 46. i 54. Ustava.

32. Podnositac zahteva tvrdi da su mu prava povređena pogrešnim utvrđivanjem činjenica i primenom zakona od strane nižih sudova, ne navodeći jasno na koji način su te odluke prekršile njegova ustavna prava.
33. Stoga, Sud smatra da zahtev podnosioca ne ispunjava uslove za prihvatljivost, niti po osnovi merituma niti po prihvatljivosti zahteva, jer podnositac nije uspeo da dokaže da je osporena odluka povredila njegova prava i slobode zagarantovane Ustavom.
34. Sve u svemu, Sud nalazi da je zahtev podnosioca očigledno neosnovan i stoga neprihvatljiv, u skladu sa pravilom 36.2. (a) i (b) Poslovnika o radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa članom 113. (1) Ustava, i u skladu sa pravilom 36.3. (a) i (b) Poslovnika o radu, dana 5. jula 2013. godine, većinom glasova,

ODLUČIO

- I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku strankama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20.(4) Zakona; i
- IV. DA OGLASI da odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani

